

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

Lənkəran Dövlət Universiteti

Təsdiq edirəm
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:

 dos. Zaur Məmmədov
"12" "09" 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050810 – "Turizm işinin təşkili" A, B

Fakültə: "İqtisadiyyat və idarəetmə"

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

I. Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: "Bronlaşdırma sistemləri" (Kafedranın 12.09.2025-ci il 01 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmişdir).

Fənnin kodu: LPFB-B.23

Tədris ili: IV (2025-2026). Semestr: VII

Tədris yükü cəmi: Ümumi: 120 saat. Auditoriya yükü 45 saat- (30 s. mühazirə, 15 s. məşğələ)

Təhsil alma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan

AKTS üzrə kredit: 4

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: müəllim, Hacızadə İlkanə Nəsim qızı

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170 a, 1 sayılı korpus.

Məsləhət saati: II-IV günlər: saat 10⁰⁰-12⁰⁰

E-mail ünvanı: ilkanahacizade@mail.ru

III. Təvsiyyə olunan dərslik, dərs vəsait vəsaitlər:

Əsas:

1. N. Rüstəmov, F. Ələsgərova, O. Mazanova. Turizmdə informasiya texnologiyalarının tətbiqi. – Bakı, ATİ, 2012.
2. F.Q. Ələsgərova. Bronlaşdırma sistemləri. I hissə – Bakı, 2017.
3. M.M. Ağakərimov. Otel. Bakı, 2008.
4. Soltanova H.B., Ağakərimov M.M., Babazadə S.Ş. Mehmanxana təsərrüfatı. Bakı, "Parni iz Baku". 2005.
5. Yeqanlı S.T., Hacıyev E. Turizm. Bakı, "Təhsil". 2006.
6. Гурьянова, Ф.А. Информационные технологии обслуживания туристов [Электронный ресурс] : учеб. пособие Москва : Советский спорт, 2010. – 135

7. Родигин, Л.А. Экономическая эффективность интернет-проектов в туризме [Электронный ресурс] : учеб.-метод. Пособие. Москва : Советский спорт, 2011. - 408 с. -

8. Бочарников, В. Н. Информационные технологии в туризме [Электронный ресурс] : учеб. пособие / В- 2-е изд., стер. - М. : Флинта, 2013. - 258 с.

IV.Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən "Menecmentin əsasları" və "Turizm hüququ" fənlərinin tədrisi vacibdir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta "Turizmdə bələdçilik işinin təşkili" və "Turist davranış psixologiyası" fənlərinin də tədris olunması zəruridir.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Müasir dövrümüzdə informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının təsir dairəsi genişlənərək dövlət sturukturlarının, vətəndaş cəmiyyəti institutlarını, iqtisadi və sosial sahələri, elm və təhsili, mədəniyyəti, bütövlükdə cəmiyyəti əhatə edir. Elə buna görə də İKT -nin turizm və otelçilik sahəsinə tətbiqi öz töhvəsini verməkdədir. Bunun bariz nümunəsi kimi mehmanxana təsərrüfatında bronlaşdırma sistemlərinin istifadəsini qeyd etmək vacibdir.

Burada əsas məqsəd– turizm və otelçilik sahəsində yüksək ixtisaslı kadrları hazırlamaq və gələcəkdə tələbələrin ixtisas sahələrinə uyğun proqramlarla işləmək qabiliyyətini aşılamaqdan ibarətdir. "Bronlaşdırma sistemləri" fənninin öyrənilməsi tələbələrə imkan verəcəkdir ki, onlar otelçilik biznesinin ayrı-ayrılıqda təşkil edən elementləri ilə yaxından tanış olsunlar. Tələbələr bu fənnin tədrisi nəticəsində proqramdan irəli gələn mövzularla tanış olduqca mehmanxana təsərrüfatının və köməkçi sahələr haqqında bilgiler əldə edəcək, bronlaşdırma qaydaları və onlara olan tələbləri öyrənəcək, eyni zamanda onlarda işgüzar təfəkkür formalaşacaqdır.

VII. Davamiyyətə qoyulan tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbənin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir: 50 bal semestr dövründə (o cümlədən 20 bal məşğələ dərslərində fəaliyyətə, 30 bal isə kollektivumun nəticələrinə görə verilir), 50 bal isə imtahanda (hər bir билет 5 sualdan ibarət olmaqla 10 balla qiymətləndirilir) toplayır.

Semest ərzində minimum 2 dəfə kollokvium keçiriləcəkdir. Tələbə kollokviumda iştirak etmə-dikdə jurnalda 0 (sıfır) bal qeyd olunur.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan билетinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymətləndirmə meyarları aşağıdakılardan ibarətdir:

-10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

-3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;

1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17 baldan az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr dövründə tədris fəaliyyəti nəticəsində toplandığı bala əlavə olunmur.

Tələbənin yekun qiyməti imtahana qədər və imtahanda toplanmış ballar cəmlənməklə aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

Yekun qiymət qeyri-kafi olan tələbə kursu bitirməmiş sayılır və onu növbəti ildə həmin fənn üzrə dərslərdə iştirak etmək şərtilə yenidən verməlidir.

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülür.

X. Təqvim planı: Mühazirə 30 saat, məşğələ 15 saat, **Cəmi 45 saat.**

№	Keçirilən mühazirə mövzularının məzmunu	Mühazirə	
		saat	Tarix
1	2	3	4
1.	Mövzu:1 Mehmanxana fəaliyyətinin nəzəri əsasları Plan: 1. Mehmanxana sənayesinin inkişaf mexanizmləri 2. Mehmanxana biznesi və onun inkişaf xüsusiyyətləri 3. Mehmanxana biznesinin idarəetmə formaları 4. İdarəetmədə istifadə edilən avtomatlaşdırma sistemləri Mənbə:1,2, 3,4,5,6,7	2	
2.	Mövzu:2 Mehmanxanalarda yerlərin bronlaşdırılması Plan: 1. Tuzrizm sənayesi və onun inkişaf ənənələri	2	

	2. Mehmanxanada nömrə fondu və yerin bronlaşdırılması qaydaları 3. Bronlaşdırma və rezervləşdirmə üsulları: ikiqat, zəmanətli və zəmanətsiz, qrup bronlaşdırma Mənbə:1,2, 3,4,5,6,7		
3.	Mövzu: 3 Bronlaşdırma sistemləri Plan: 1. Bronlaşdırma və rezervləşdirmə üsulları 2. Yeni bronlaşdırma texnologiyaları və onlardan istifadə perspektivləri 3. Dünyanın iri və məşhur bronlaşdırma sistemləri 4. Milli bronlaşdırma sistemləri Mənbə:1,2, 3,4,5,6,7	2	
4.	Mövzu:4 Bronlaşdırmada tətbiq edilən kompyuter sistemləri. Amadeus bronlaşdırma sistemi. Galileo bronlaşdırma sistemi. Plan: 1. Turizm biznesi sferasında kompyuter sistemlərinin tətbiq xüsusiyyətləri 2. CRS (Computer Reservation System) kompyuter bronlaşdırma sistemlərinin yaradılması və istifadə xüsusiyyətləri 3. Boş yerlərin satış variantları haqqında informasiyalar (FreeSale): sifariş üzrə satış (OnRequest), məhdud satış (Allocation) və satışın davandırılması (StopSale) 4. Mərkəzi ehtiyat sistemi (CRS) 5. Metaaxtarış sistemindən istifadənin imkanları (MAS) 6. Onlayn bronlaşdırma xidmətlərində GDS və ADS sistemlərinin mövcud imkanlarının müqayisəsi Mənbə: 1,2, 3,4,5,6,7,8,9,13,16	4	
5.	Mövzu:5 Amadeus bronlaşdırma sistemi Plan: 1. Amadeus bronlaşdırma sisteminin ümumi xarakteristikası 2. Amadeus sisteminin yaranma və inkişaf tarixi 3. Amadeus sisteminin imkanları və üstünlükləri Mənbə: 1,2, 3,4,5,6,7,8,9,13,16	2	
6.	Mövzu:6. Galileo bronlaşdırma sistemi Plan: 1. Galileo sisteminin ümumi xarakteristikası 2. Sistemə stasionar və internet qoşulma qaydaları 3. Focalpoint Net sistemi Mənbə: 1,2, 3,4,5,6,7,8,9,13,16	2	
7.	Mövzu:7. Worldspan bronlaşdırma sistemi		

	Plan: 1. Worldspan sisteminin ümumi xarakteristikası 2. Worldspan Net saytına qoşulma qaydaları 3. Elektron kommersiya və Worldspan Power Pricing 4. Worldspan sisteminin imkanları və üstünlükləri Mənbə: 1,2, 4,6,9,13,16	2	
8.	Mövzu 8. Sabre bronlaşdırma sistemi Plan: 1. Sabre sisteminin ümumi xarakteristikası 2. Sabre sisteminin yaranma və inkişaf tarixi 3. Sabre sistemi ilə bronlaşdırmanın xüsusiyyətləri 4. Sabre Net saytına qoşulma qaydaları: Planet Sabre; Turbo Sabre; Net Platform 5. Sabre sisteminin imkanları və üstünlükləri Mənbə: 1,2, 4,6,9,13,16	2	
9.	Mövzu 9. Müxtəlif xarici bronlaşdırma sistemləri Plan: 1. Dünyanın iri bronlaşdırma sistemlərinin müqaisəli xarakteristikası 2. Trust- real vaxt rejimində global bölüşdürmə sistemi 3. SRS (Steingerberger Reservation Service). 4. Utell – rezervləşdirmə və marketinq xidməti üzrə kompyuter sistemi kimi 5. Start – Avropada nəhəng turizm xidmətlərinin interaktiv satış sistemi 6. Müxtəlif sistemlərdə bronlaşdırma və rezervləşdirmə xüsusiyyətləri 7. Avantix.ru. sistemi ilə qarşılıqlı əlaqə Mənbə: 1,2,3, 4,6,9,13,15,16	4	
10.	Mövzu: 10. Turizm şirkətlərinin avtomatlaşdırılması Plan: 1. Turizm şirkətlərində idarəetmənin avtomatlaşdırılması və zəruriliyi 2. Bronlaşdırmanın mahiyyəti və tarixi 3. Kompyuter bronlaşdırma sisteminin inkişaf tarixi 4. "Master Tur" proqram paketi 5. "CAMO-TYP" proqram paketi 6. "TURWIN MULTIPRO" proqram paketi Mənbə: 1,2,3, 4,6,9,13,15,16	2	

11.	Mövzu:11.Otellerin idarə edilməsində informasiya texnologiyaları Plan: 1. FIDELIO otellerin avtomatlaşdırılması üzrə kompyuter sistemi 2. E-commerce on Line 3. Alean- kompyuter bronlaşdırma sistemi 4. Sirena - kompyuter bronlaşdırma sistemi 5. Maticc - carter reyslərinə aviabiletlərin bronlaşdırma sistemi 6. Nimeta-internet vasitəsilə mehmanxana xidmətlərinin bronlaşdırma sistemi Mənbə: 1,2, 3,4,5,7,8	4	
12.	Mövzu:12. Azərbaycanda bronlaşdırma sistemləri Plan: 1. Ölkəmizə bronlaşdırma və rezervləşdirmə sisteminin ümumi xarakteristikası 2. Milli və beynəlxalq bronlaşdırma sistemləri arasında qarşılıqlı əlaqə 3. Xüsusi turist bronlaşdırma sistemləri 4. Azərbaycanda turist xidmətləri, otellerin və restoranların onlayn bronlaşdırma bazarının inkişaf problemləri və perspektivləri	2	
	Cəmi:	30	

XI.Fənn üzrə tələblər: Turizm fəaliyyəti yönümlü ixtisaslarda "Bronlaşdırma sistem-ləri" fənninin mühüm rolu vardır. Kursu öyrənməklə tələbələr elm və informasiya sənayesi sahəsi kimi, həmçinin fərdi kompüterlərin və Internetin müasir vəziyyəti ilə, eləcədə ən müasir informasiya kommu-nikasiya texnologiyalarının imkanları və tətbiq dairələri ilə tanış olaraq, onlarda həmin texnologiyalardan istifadə sahəsində bilgiler əldə edəcəklər.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- bronlaşdırma sistemlərinin aktual istiqamət və problemlərini mənimsəyir;
- bronlaşdırma sistemlərinin yeri, rolu və mövqeyini öyrənir;
- bronlaşdırma sistemləri fənninin digər iqtisad elmlərilə qarşılıqlı əlaqəsini mənimsəyir.

XIII.Tələbələrin fənn haqqında rəy və iradlar

XIV: Kollokvium sualları:

I Kollokvium sualları:

1. Mehmanxana sənayesinin inkişaf mexanizmləri
2. Mehmanxana biznesi və onun inkişaf xüsusiyyətləri
3. Mehmanxana biznesinin idarəetmə formaları

4. İdarəetmədə istifadə edilən avtomatlaşdırma sistemləri
5. Mehmanxanada nömrə fondu və yerin bronlaşdırılması qaydaları
6. Bronlaşdırma və rezervləşdirmə üsulları: ikiqat, zəmanətli və zəmanətsiz, qrup bronlaşdırma.
7. Yeni bronlaşdırma texnologiyaları və onlardan istifadə perspektivləri
8. Dünyanın iri və məşhur bronlaşdırma sistemləri
9. Milli bronlaşdırma sistemləri
10. Turizm biznesi sferasında kompüter sistemlərinin tətbiq xüsusiyyətləri

II Kollokvium sualları:

1. Boş yerlərin satış variantları haqqında informasiyalar (FreeSale): sifariş üzrə satış (OnRequest), məhdud satış (Allocation) və satışın dayandırılması (StopSale)
2. Onlayn bronlaşdırma xidmətlərində GDS və ADS sistemlərinin mövcud imkanlarının müqayisəsi
3. Amadeus bronlaşdırma sisteminin ümumi xarakteristikası
4. Amadeus sisteminin imkanları və üstünlükləri
5. Galileo sisteminin ümumi xarakteristikası
6. Sistemə stasionar və internet qoşulma qaydaları
7. Worldspan sisteminin ümumi xarakteristikası
8. Worldspan Net saytına qoşulma qaydaları. Worldspan sisteminin imkanları və üstünlükləri
9. Sabre sisteminin ümumi xarakteristikası
10. Sabre sistemi ilə bronlaşdırmanın xüsusiyyətləri. Sabre sisteminin imkanları və üstünlükləri

XV İmtahan sualları:

1. Mehmanxana sənayesinin inkişaf mexanizmləri
2. Mehmanxana biznesi və onun inkişaf xüsusiyyətləri
3. Mehmanxana biznesinin idarəetmə formaları
4. İdarəetmədə istifadə edilən avtomatlaşdırma sistemləri
5. Turizm sənayesi və onun inkişaf ənənələri
6. Mehmanxanada nömrə fondu və yerin bronlaşdırılması qaydaları
7. Bronlaşdırma və rezervləşdirmə üsulları: ikiqat, zəmanətli və zəmanətsiz, qrup bronlaşdırma.
8. Bronlaşdırma və rezervləşdirmə üsulları
9. Yeni bronlaşdırma texnologiyaları və onlardan istifadə perspektivləri
10. Dünyanın iri və məşhur bronlaşdırma sistemləri
11. Milli bronlaşdırma sistemləri
12. Turizm biznesi sferasında kompüter sistemlərinin tətbiq xüsusiyyətləri

13. CRS (Computer Reservation System) kompyuter bronlaşdırma sistemlərinin yaradılması və istifadə xüsusiyyətləri
14. Boş yerlərin satış variantları haqqında informasiyalar (FreeSale): sifariş üzrə satış (OnRequest), məhdud satış (Allocation) və satışın dayandırılması (StopSale)
15. Mərkəzi ehtiyat sistemi (CRS)
16. Metaaxtarış sistemindən istifadənin imkanları (MAS)
17. Onlayn bronlaşdırma xidmətlərində GDS və ADS sistemlərinin mövcud imkanlarının müqayisəsi
18. Amadeus bronlaşdırma sisteminin ümumi xarakteristikası
19. Amadeus sisteminin yaranma və inkişaf tarixi
20. Amadeus sisteminin imkanları və üstünlükləri
21. Galileo sisteminin ümumi xarakteristikası
22. Sistemə stasionar və internet qoşulma qaydaları
23. Worldspan sisteminin ümumi xarakteristikası
24. Worldspan Net saytına qoşulma qaydaları
25. Elektron kommersiya və Worldspan Power Pricing
26. Worldspan sisteminin imkanları və üstünlükləri
27. Sabre sisteminin ümumi xarakteristikası
28. Sabre sisteminin yaranma və inkişaf tarixi
29. Sabre sistemi ilə bronlaşdırmanın xüsusiyyətləri
30. Sabre Net saytına qoşulma qaydaları: Planet Sabre; Turbo Sabre; Net Platform
31. Sabre sisteminin imkanları və üstünlükləri
32. FIDELIO otellərin avtomatlaşdırılması üzrə kompyuter sistemi
33. Alean- kompyuter bronlaşdırma sistemi
34. Sirena - kompyuter bronlaşdırma sistemi
35. Maticc - carter reyslərinə aviabiletlərin bronlaşdırma sistemi
36. Nimeta-internet vasitəsilə mehmanxana xidmətlərinin bronlaşdırma sistemi
37. Ölkəmizə bronlaşdırma və rezervləşdirmə sisteminin ümumi xarakteristikası
38. Milli və beynəlxalq bronlaşdırma sistemləri arasında qarşılıqlı əlaqə
39. Xüsusi turist bronlaşdırma sistemləri
40. Azərbaycanda turist xidmətləri, otellərin və restoranların onlayn bronlaşdırma bazarının inkişaf problemləri və perspektivləri

"Bronlaşdırma sistemləri" fənninin sillabusu 050810-"Turizm işinin təşkili" ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

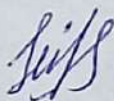
Sillabus *"İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"* kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir. (12 sentyabr 2025-ci il, 01 №-protokol).

Kafedra müdiri v.i.e :

dos.G.T.Əliyeva

Fənn müəllimi:

müəl.İ.N.Hacızadə